

Økonomisk politik for Odsherred Kommune

Gældende i valgperioden

2022 - 2025

Vedtaget af Byrådet den 21. juni 2022
Revideret af Byrådet den 25. marts 2025

1 Grundlæggende principper

Odsherred Kommunes økonomiske politik er bygget omkring følgende generelle principper.

Byrådet fastsætter med den økonomiske politik en **forpligtende fælles ramme** og et **fælles udgangspunkt** for økonomiske beslutninger - både i Byrådet og i Administrationen.

Byrådet vil med den økonomiske politik sikre, at der fortsat er overordnet **balance i økonomien** ved udgangen af politikens gyldighedsperiode, vha. et fornuftigt forhold mellem løbende udgifter og løbende indtægter samt en fornuftig kassebeholdning og et faldende gældsniveau (jf. målsætninger og pejlemærker).

Byrådet vil arbejde for et drifts- og anlægsbudget, der kan **imødegå vedligeholdelseefterslæb** på kommunens bygninger og veje mv.

Byrådet overholder de **økonomiske aftaler** og **økonomiske rammer**, som kommunerne, via KL, aftaler med staten.

Byrådet vil **revidere** den økonomiske politik, såfremt **forudsætningerne ændrer sig** væsentligt.

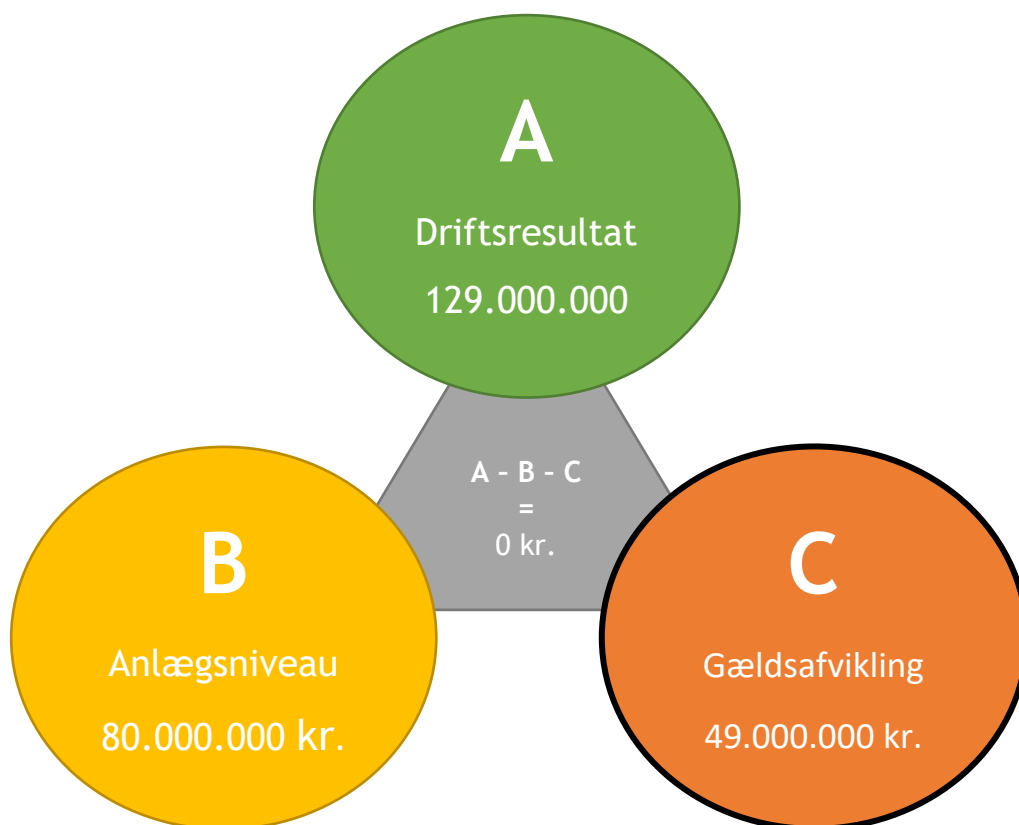
2 Målsætninger og pejlemærker

Operationalisering af den samlede økonomiske politik forudsætter en række målsætning/pejlemærker, der medvirker til at sikre efterlevelse af de grundlæggende principper.

Det drejer sig fx om, at anlægsudgifter, driftsresultat og gældsafvikling skal være afstemt med hinanden i forhold til sikring af opfyldelsen af målsætningerne vedr. kassebeholdning og gældsudvikling i løbet af politikens gyldighedsperiode.

Pejlemærkerne kan samlet opsummeres i følgende figur, der illustrerer, hvorledes et afstemt forhold mellem tre centrale elementer (driftsresultat, anlægsniveau og gældsafvikling) sikrer en økonomi i balance.

Økonomisk balance

Note: Gældsafvikling indeholder 4 mio. kr. til Lønmodtagernes Feriemidler.

Figuren er en illustrativ fremstilling af en grundlæggende balance i kommunens økonomi. I praksis kan der afviges fra figurens balance og stadigvæk være tale om sund/fornuftig økonomistyring/prioritering - fx ved gældsoptagelse til rentable anlægsprojekter eller større investeringer, hvor investeringens tilbagebetaling med fordel kan fordeles over tid - og derved mellem flere generationer af brugere.

Figuren kan forstås således, at kun én af de 3 cirkler er (nogenlunde) fast: nemlig gældsafviklingen (C). Kommunen skal tilbagebetale sin gæld. Herefter kan A (driftsresultat) og anlægsniveau (B) internt justeres, idet anlægsniveauet som minimum bør kunne imødegå vedligeholdelseefterslæb. Der intet præcist mål for dette, men der kan bl.a. skeles til, hvor meget andre kommuner anvender på anlæg.

Driftsresultat

Der sigtes efter et driftsoverskud på minimum 129 mio. kr. årligt (ekskl. budgetteret udgift på generelle reserver), som skal finansiere skattefinansierede bruttoanlægsudgifter og afdrag på gæld.

Når de løbende indtægter (i form af skatter, tilskud og udligning) har finansieret de løbende driftsudgifter, skal der være råd til faste anlægsinvesteringer i kernevelfærden og afdrag på kommunens eksisterende gæld, jf. figuren "Økonomisk balance" og følgende pejlemærker.

Anlæg¹

Kommunens anlægsudgifter skal som minimum kunne imødegå vedligeholdelseefterslæb. Herudover kan der være behov for anlægsinvesteringer i forbindelse med udvikling af lokalsamfundene og kommunen som helhed o.lign.

Byrådet fastsætter derfor følgende målsætning:

Der sigtes efter skattefinansierede bruttoanlægsudgifter på 80 mio. kr. årligt i byrådsperioden, svarende til ca. 2.400 kr. pr. indbygger.

Kassebeholdning

Byrådet ønsker endvidere en kassebeholdning, der er tilstrækkelig til at kunne modstå uventede økonomiske stød, men samtidig at kommunen ikke opbygger unødvendig høj likviditet.

Byrådet fastsætter derfor følgende målsætning:

Budgetterne skal tilsigte, at den gennemsnitlige kassebeholdning efter kassekreditreglen ligger på et niveau omkring 175 mio. kr. (svarende til ca. 5.500 kr. pr. indbygger).

Ifølge Indenrigs- og Sundhedsministeriets lånebekendtgørelse for kommuner må en kommunes gennemsnitlige kassebeholdning over 365 dage ikke være negativ, jf. kassekreditreglen.

Der findes ikke officielle nedskrevne anbefalinger om kommuners likviditet efter kassekreditreglen, men det er kendt, at kommuner med en gennemsnitlig kassebeholdning i størrelsesordenen 1.000-2.500 kr. pr. indbygger kan få tilsyn fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet - ud fra en samlet vurdering af kommunens økonomi og styring.

¹ Skattefinansierede nettoanlægsudgifter.

Gæld og lånefinansiering

Lånoptagelse anvendes primært ved rentable anlægsinvesteringer eller ved store anlægsinvesteringer, hvor der er ræsonnement i at dele omkostningen ud over en årrække og dermed mellem flere generationer af brugere.

Odsherred Kommunes gældsniveau ligger - ved politikken formulering - i den øverste femtedel af landets kommuner². En forøgelse af gældsniveauet fremstår derved ikke umiddelbart hensigtsmæssigt.

Byrådet fastsætter derfor følgende målsætning:

*Gælden nedringes ved,
at kommunen tilstræber årligt at afdrage mere gæld,
end der bliver optaget ny gæld.*

Den, ved politikken formulering, eksisterende gæld (ekskl. gæld vedr. ældreboliger og indefrosne feriepenge) udgør ca. 16.000 kr. pr. borger i kommunen. Dette placerer Odsherred Kommune blandt den femtedel af landets kommuner med højest gæld pr. borger.

Med den, ved politikken formulering, eksisterende låneportefølje vil kommunens afdragsprofil³ være nogenlunde uændret frem t.o.m. 2027, jf. vedlagte bilag A. Fra 2028-2032 vil de årlige afdrag reduceres ret markant, sfa. at kommunens 10-årige likviditetslån vil være tilbagebetalt, jf. tillige bilag A.

Råderum

En kommune er en stor organisation med mange og forskelligartede opgaver, som helt naturligt vil ændre sig over tid. Der kan i de kommende år ikke forventes at blive tilført ekstra midler udvidelse af driften i Odsherred Kommune. For at muliggøre omstilling til ændrede behov og politisk prioritering, ønsker Byrådet, at der arbejdes målrettet med at tilvejebringe rådighedsbeløb.

Byrådet fastsætter derfor følgende målsætning:

*Nye initiativer skal, som udgangspunkt,
finansieres gennem omlægning af de eksisterende indsatser.
Udvalgene arbejder årligt med at tilvejebringe rådighedsbeløb,
som kan anvendes til nye initiativer.*

² Odsherred Kommune havde det 17. højeste gældsniveau blandt landets 98 kommuner den 31. december 2021.